[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૪ [illegible] [illegible] ૧૦૦૦

છપાવી પ્રગટ કરનાર.

ધી રીક્રીએશન કલબ ઇન્સ્ટીટયુટ પ્રેસ ડીપાર્ટ મેન્ટના

ઓ. સેક્રેટરી હુસેન શરીફે ધી ખોજા સીંધી પ્રીંટીંગ

પ્રેસ, ૧-૪ ભામપુરા ડુંગરી સ્ટ્રીટ મુંબઇ નાં. ૯

માં છાપી ત્યાંથીજ પ્રગટ કરી.

[illegible] ૧૯૮૨] [illegible] [illegible] [[illegible] ૧૯૨૬

અનુક્રમણિકા.

પ્રસ્તાવના.

ખુદાવંદ સરકાર હાકેમ મિશાળ ગુજરાત ફરઝંદ ખાસ દૌલતે, ઇંગ્લિશીઆ બાળકોના દીલના કેળવણી વધારવાનો મહાન ઉપકાર કરેલો છે, આપણા ગામ કેળવણીના મોટા મોટા શહેરોમાં ૫ બાબદાર હાકેમ મિશા-નના ધરજે ઇંગ્લિશીઆ દીલના ગામના આપ-વાળી શાળાઓ સ્થાપન થઈ ગઈ છે, જેમાં કન્યાઓના કેળવણીને પણ વાજબી જગ્યા આપવામાં આવેલ છે. આ જમાનામાં જગ્યાએ ખુદાવંદ હાકેમ મિશાનના ધરજે આપેલ શહે-રોમાં આપણા પારસ દીલના શાળાઓ સ્થાપના થઈ ગઈ છે, તેમાંએ શાળાઓમાં ભણતા ગુજ-રાતીઓના પણ લાભ ઉપર સારસ પહોંચી આવે છે. આપણા મહાન મોહસુર ખાનોના શીખવોમાં નો આપુર થવાનો સારીએ છે, પરંતુ ફક્ત ગુજરાત ખાનમાં નાના બાળકો પસંદગ તેનો સાથ થઈ શિખતા નથી.

આપણા પારસ શીખવોમાં ઉતરવા પડેલા નાના બાળકોને સંગતના વાંચનમાળાનો લાભ

ઉપર દેખાઈ આવે છે, પરંતુ આપણી પ્રાચીન પ્રજાના માનસ પરમાણે આગાઉ ઘણા જોયું હાલરડાં વાંજણાંઓ જેવા કોઈપણ પુસ્તકો આપણામાં હજુ ઘડાવવા નહોતા.

આજના જમાનામાં ભજનોના નાગરોને માફક આવે પણ વાંજણાંઓ વગર હવે ચાલવું જાણતા લોકો તેમ નથી, પણ વાંજણાંઓ છાપ્યા કરવાનો કોઈ વળવટદાર બારણ થવાનો કારણમાં ખંત પક્ષીઓ, ભાગો, ગાગો, જોણ જોપણી છપાવા પરગટ કરવા, આને તેમાંય બચ્ચાઓને ખારો ચાલ ભાગ્યો છે.

પરગટ કરના.

પાઠ ૧ ઉદ્યમ વિષે કવિતા.

છંદ ઝૂલણા.

પક્ષી આકાશમાં પહોળાંએ કુંજ નામે,
ઉભાવે નામે નારૂ નાંખ અપે:
ભમ્ર તે વડે ચાલ તેઓ ગભરાય,
કરે ઉદ્યમ પછી હર્ષ ઉપજે ભાખ્યું. ૧

કણ કલાંક પહેલાં પહેર ભાર માટે,
ઈગ્લાંધ છે પક્ષી ને કદી ન જણાવે;
ભમ્ર પાથરું કાંટ ઊંચે કઢાવ્યું,
કરે ઉદ્યમ પછી હર્ષ ઉપજે ભાખ્યું. ૨

જેવા સાધરે ભીડમાં ચાંદ સાઠે,
નકાશી ભાયા ઉનાળા ગુણે વાટે;
ગુણ વાત શીખે વહે ગાઢ ન્યાય,
કરે ઉદ્યમ પછી હર્ષ ઉપજે ભાખ્યું. ૩

કાળજે કદી ભીડ ઊં ભાગ થાંભે,
ભભરા ઉપજે વાત તો માળ વાહે:

[illegible],
[illegible]. ૪
[illegible];
[illegible];
[illegible],
[illegible]. ૫

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

પાઠ ૨ પરમાત્મસ્વરૂપ.

પરમાત્મસ્વરૂપ એ બાળકનો મોટામાં મોટો અભ્યાસ છે. ખરી રીતે શોધવું બધું આજે આપણે શોધવું પડે તે બધા પરમાત્મસ્વરૂપ છે.

પરમાત્મસ બાળકને ગણી તેટલું અંતર આવા પછી તો પણ પોતાના દેહ છોડતો બધા તેના આગળ જુદા તેમ સદ્ગુણ પણ તેના ચાલ રાખે છે.

પરમાત્મસ્વભાવના આ ગુણમાં મારા વધે છે. તેના શીખવા ઉપર બધ ભક્તિ કેળવાય રાખે છે, એ ગણાં ગાળ તળાં તેને માન મળે છે. પરમાત્મસ બાળક પોતાના વંદા પ્રાગટના પણ બાપે બધો મોટપ ઉંચ છે. તે ખરી રીતે શીખને ભક્તિને ઓછું આપને જ વધારે ચઢીને છેતરતો બધા તેના ગરાદ્ભુતા તેના ઉપર ભરોસો રાખવા મોટે માંગણો ભાવ આપના ભુખના સાદો ચઢી ગાળ છે એ મહાત્મે પણ ભણાવનાર સાદા એવા ભમાવણ કરે છે. તો

સાધન પુરું પાડનારું સાધન છે, અથવા
આનંદ આપે છે તેના ગ્રાહકોમાં ઘણા ભાગે
છે. તેના ઉપર કોઈ પ્રતિબંધ રાખવું નહિ.
એવા માણસો જેઓ વેપાર કરે છે તો તેમનાં
દુકાનમાલિક ઉપર કર રહેવો નહિ, તેમ,
માણસો ભૂખમાં પ્રસાદ વગર [illegible] ગ્રાહક પણ
ખરીદનાર તેના દુકાને કોઈક ગયું નહિ. એમ માને
ભૂલથી કરે છે કે તેમાંથી દૂર રહેવું.

એવા ગ્રંથ આનંદ આપનારા માણસોએ અંતે
ગુજરાતમાં આવ્યા છે, અને કોઈ વખતે તેનું
વેચાણ પણ વધારે આવ્યા છે તેથી ફક્ત
આવ્યા છે, પરંતુ નહિ, પણ તેના ઉપર દુકાન-
માલિકોનો કાબુ રાખવો કોઈ ફરજનો માલિક
તો દંડ કરી કેદ મોકલવા પડે છે, કોઈ વખત
તેમાંથી કોઈપણ લાભ મળવાનું પણ નહિ
પડે છે, અથવા દુકાનનો આવ્યા છે એવા ગ્રંથ
આનંદ આપવાવાળા અનેક આપનારા ઉપાય
ઉપાય આવ્યા છે, તો તેને વેઠવા પડે છે, ગ્રાહકો ગ્રાહક
તેનાં એવા માણસોનું આપનાર આવ્યા છે.

ઘણા ગ્રંથો આ ગ્રાહકોમાં મુખ્ય કેળવવાળા વિચારો
રાખવા હોય તો દરેકે પરમાત્મા પરનું રાખવું,

ઝુરું મોઢું કોઈએ ઉતરવું નહિ. વંગા રોજગારનો
દગાબાજ સફળ કોઈનું બગાડે એવું નહિ,
અથવા ભાગ્યું હેતુ નહિ. આગગાડીવાળ પાછળ
પર થી ઢાંકી ગાયસ્ત દમાવ હેત નહિ. આગ-
ગાડી ધસતો ભીડવેલા દોડતા અથવા રોગ
ફરતા ગબડાવ છે, ફરતા ગાડ ખાવામાં કે
વાપરવામાં મોટા ગુનાહ થાય છે, એ ગાડા ગાડા
માટ ચુકા દોડવામાં આવે છે. ગાડી આગગાડીના
વેગમાર્ગ ભોગવવા પડે છે, માટે દરેક માણસે
યાદ રાખે છે કે આગગાડી જાન પાળવા ફરજ
ફરમાવવા રોગ સખાઈ ખાવા, કોઈએ દુઃખ
દેવું નહિ; એમ ઝુરું મોઢું નહિ. પણ પર-
માર્થિક મારાબ દુર ચુકા રોગ આવે છે
એને ગાડા ગાડા માટ ચુકા તેને ગવેષણ આવે છે.

પરમાર્થિકપણું-બ્રહ્મભાવ અમલ-લગાણી
અદબુદ-ઘાટા મકાનો દેશ-વરસ
અંતર-દુઃખ ભાવના-નાબૂદ
ચાડ-નાબૂદ એકે-એક
વહિવંશ-ગઠિયો ગભરાટ-વધવું
ઉતરવો-ઠગો [ચાલુ
આગગા-ઝુરાઈએ ધસતા દગાખોરાગ-વહિવા

આગામવાળ-અરામ રસનો ગામખાર [હાલ
પરગટ-ગાઢેર
આળખાણ-વારંવાર
ઉપાય-ઝાઈકેમ
[વગરણ
શીગરવી-માગણ
પરાણ-પારખ
કરાણ-અરામ રસનેમા કોઠવેનું
આગામ-વાગામ
દોઆસ-ગઢવાળ
મકેરણ-ગામાણ
રાગ-ખુર્ણ

પાઠ ૩ શીઆળો.

શીઆળો આવવા પીરવા આવે ઉનાળ વરસ છે. અહીંઆ માણસોને પીરવાણ ગરજ છે. અંધાર મટે હાલી માણસોમાં શીઆળાની ગરજ પડે છે. ગો કોઈ વેપારી પોતાના ગુમાસ્તાઓ ઉપર વાળીવાસ લખાં રાખે તો ઝટ પણ તેનાથી મોટો વેપાર ખરી ચીઝનો બને. વળી પાણીના દવા ચેમ વસ્તે પણ આપણને તેના ઉપર વાળીવાસ ગુજરવો પડે છે, તેવાજ રીતે આપણા ગુરદેવ, શીઆળ આવવા ખુદાવંદ ઉપર પુરણ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] કેટલાં ભજન [illegible] છે તે મોઢું [illegible] છે.

[illegible] વયને પંદર મહિનાની ભજન પાસે બેઠા હતા [illegible] [illegible] [illegible] તે ભજન [illegible] ગયો, [illegible] મહિનાની [illegible] બેઠા તે વયને તેઓ [illegible] [illegible] છે. [illegible] શી માટે [illegible]! [illegible] [illegible] તે ભજન [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. તેમને [illegible] [illegible] છે. હું આ ભજન [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ભજન [illegible] [illegible] તે વયને [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે [illegible] [illegible] કે આ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] આવે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે [illegible] [illegible] તે [illegible] [illegible] [illegible] તે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે. તેમાં [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે કે:—

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
તે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

ભુર-ભુરકા
જહદીપ-જાએ દીસે
ગજેલાંમ-મમ
અરવચ-દરેક ઠેકાણે
મરપુર-મરેચા
ફુર-ફટો
બાવ-કોળી
મરખાર-વળી
નંગ:સરત-દીય
પરાજમ સાળ-નગ:ગ્રોવચન
લેરદાણું-વણેવાણુ
ફરશાળ-ખુદાશ સચાશ

છાટ-દીય
ગુર-તેજ
જ[illegible]નબઅ-ખુદા રખ
[દાગર [illegible]
ગ ફચ-ગુરપ
શદાનશા-શોટા પુરુષ
ઉવચાર-ફુટસાપો
વરમગુ-જાચાગુ
શોક્ષ-મવ મંવળખ
[ફુટગું
બવેજનન-બખા

પાઠ ૪ ચોગ.

ચોગ નથવા ચાચજ શગુિરનઅ હાની અરામ અખગતં પદાંજાળે છે. ચોગ દરેક શગુિરનમાં વગુ ઓછા જોવા પરશાણમાં દોળ છે. ચોગ શગુિરન પાપ સરવાએ નાજમ

[illegible] [illegible], અને તે [illegible] તે નરકને પામે [illegible] છે [illegible] છે કે:—

[illegible] યોગ તે પાપનું ફળ

યોગ આશા રૂપ નદીના પ્રવાહમાં [illegible] છે, જેમાં [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે. આશા રૂપ નદી કેવી છે, તેનું વર્ણન [illegible] રાજા [illegible] કર્યું છે:—

"આશા રૂપ નદી મનોરથ રૂપ જળે ભરેલી છે, જેમાં તૃષ્ણા રૂપ મોજાં ઉછળે છે, ને તેમાં રાગ (પ્રેમ) રૂપ મગરો વસે છે, તથા તેના ઉપર તર્ક વિતર્ક રૂપ પક્ષીઓ [illegible] છે. તે નદી ધીરજ રૂપ વૃક્ષનો નાશ કરનારી છે. તેમાં મોહના વમળ [illegible] છે, તેથી તે તરવી બહુ મુશ્કેલ છે, તેના કાંઠા પણ ચિંતા રૂપ ઊંચા છે, એ નદીને પાર [illegible] [illegible] [illegible] યોગીઓ પાર [illegible] [illegible] આનંદ પામે છે."

યોગના [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] યોગને [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] હોય [illegible] છે, તે જ [illegible] [illegible]

છે. તે માલ મરચાંદા ગુમાવે છે તે સ્થૂળને ગુમાવે છે કે જે અદ્ભુત હોય છે તે ચોખ્ખા કુદરત પણ પકવે છે અને ચોખા દાળ ઉપજાવે છે અને પચાવવામાં પ્રકારમાં આતમાને અજવાળે છે.

આપણા ખાસ ખોરાકમાં પણ ચોખાને ઘણો લેખ્યા છે. ચોખા પાક જેવા ઉગે છે, તેના જેવા સાગમો છે, તેના વધારે ખાય ઊગે છે, તે પાક ન ખૂટતા પડે ખાધો છે, જેનાં ખેતરનો શેર ખાદ્યને ધૂળમાં તો પણ તે ઉગેલો ઉગેલા રહે છે. આપણામાં કહેવત છે કે, "ચોખાને ખાય અન્ન" તે ખરું છે. પાક માટે તો પહેલો ચોખા ખાય છે ને પછી માટે તો પછી માટે પછી સાથ ખાય છે ને પછીના લો, લોખા ભલા, ભલાના દગાર, દગારના માખ, માખના કરોળ, પણ વધુ ને વધુ મામલ ખાય છે. એક આગળ ભરણ વધારે સામાં તે વધે છે. તેવા લખાણ ચોખાના હોય છે, તેનું પરિણામ આ તે જણે લોદે ફૂટ માટે છે.

ચોખા રાખવા ચોખાના શિખવેયા રાખેલો ગુમાવેલો છે, એ ખાના પરવાનગાવાળી મહેનત

[illegible]

પાઠ ૫ અહંકાર.

અહંકારને અભિમાન, ગર્વ, મદ વગેરે નામોથી પણ ઓળખવામાં આવે છે. અહંકાર દુર્ગુણોમાં મોટો દોષ છે. મદના પરવશ મનુષ્યોના વર્તન [illegible] છે. નમ્રતા રૂપ ઉંચ ગુણને નાબુદ કરે છે, અભિમાની પુરૂષ જેમ આવે તેમ બકતો ભમે. [illegible] મનુષ્યોના [illegible] છે, [illegible] મદના [illegible] કરે છે.

મહાન પુરૂષો કહેતા આવ્યા છે કે, અહંકાર [illegible] છે, તે તેના

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] છે કે, ગમે તેવા મોટા માણસનો પણ કોઈ દિવસે પગ લપસી પડી જાય, માટે અહંકાર કરવો [illegible] છે.

[illegible], [illegible], [illegible] વગેરે [illegible] કરવાવાળા [illegible] [illegible] [illegible] છે, પણ [illegible] [illegible] તે [illegible] [illegible] છે, તેને કેવા [illegible] છે.

[illegible] [illegible] [illegible] તો [illegible] તેના [illegible] [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે કે, "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે."

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, તેના [illegible] અહંકાર [illegible] [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, તેના [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે. તેમ અહંકાર [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, તેના તે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	
[illegible]	
[illegible]	[illegible]
[illegible]	
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પંચાશે પળગાળમાર ચાલે પાંડા ગુરાંદ,
કે દરગુજર મ સંગ્રય ન ચાહદ પરીદ.

જે પોતાના વચનના પળગાળમાર (પાક મના-વનાર) ના ફરમાનમાં ઉપટા જાય છે, તે ઉપરથી પોતાના સંગ્રે પરોજતો નથી, તેમણે પાર ખુદરદીન બાદશે ફરમાવ્યું છે કે:—

સ્ફરમા, વાલિમું સદેલવર ગાલીપ,
ચાળમાંવો વાલિમું ઉમાગ.

બોવા-મંદગ — પૈયખટી-દુબાના
નામ-છાતી — દેવેચાળ-જાયતો વચન
નામુખરમ-નાળાગ પરમાલે
આન દખટી-આનાના નકરણ
વારો-વચન — નામુખાર-પરમાલે
વરતન-જાયવાનું — ચાગત-વાગામ
ખુટચારો-ખુટકા — ઉતોદા-ઉજચલા
નાપારો-નાહ ચરો — સન વાજા ફળ-સનસાં
છાર-છારગ — વાંકા-ઉનકા [ઉજચેલું તે
તાપનાં-તાપ્ર — ગાખનાં-ગોલે
બેવા-મંદગ — પોગ-જુદા
મખનાં-તોલે — ગનસ દારતા-ગનસ
સંગ્રે-ગ્રચાલે — [ગોચટમાં ગુમાવતા

પાઠ ૮ મગચળં.

આપળો પાક્ર ળૅના શ્રિમામ શ્રિળમાશ્રિમ હીળમાં રાજ્ઞા વરમ મગચળ કરવાણું કર-માળ પપડું છે. મગચળિો વપા ઘણું કાળ બે ભાગળા હોળ છે, તે વપતે આપળો મહામ મિ૧૩ફ પાર ળહરહીળ, પાર ઉમાપ તપા ૩૨ પાર હળળ કમારહીળળા, કરમાવેચા જળાળો પઝવામાં આવે છે, આળે ઝાળ ળીળ-ત્રોળ માપળા ઘણીહદો કરવામાં આવે છે આ આગિળ સાજળ મામત છે.

આ કરચુગમાં મગળિળોળા માળ ઘાળો આળપાર હોળ છે. પાંપ પટચે આવરમાળો પવળ ફેચાળોચો જાળે પાળ ઊવામાં આવે છે. વર્ષે-ળિમાં દરેક વરમવાળાળ મળગા વરમવાળાળે પોતાળા વરમમાં વટચાવવાળા સ્રોળંળિ કરતા માચમ પળે છે. વળી વર્ષિમાં રાજ્ઞો વપા પવો હોળ છે કે, તે વપતે આપણે આપળા વંઘામાંપળ કારણ પપચા હોઈપ રહીપ. ઊપળ બાળ રંગ કે મહાર કરવા ગવાણું માળ પાળ છે, તેવા વપતમાં મગચળિમાં ગઢ આપળો પાક

ગુરુપર્યંતના ફરમાવેલા સાંભળવાળા આપણું શિક્ષણ દિન પરણ દિન આપણા ઠાકર શિક્ષણ ઉપર આજળ ખર્ચે, તથા પારસા વરસવાળાના ઝ ઝેરવાઝણ વજળો ઠાળ તે આપણી ઉપર આસર કરશે નહિ. સગાયપીમાં ગવાણ ઘણા થાય છે.

(૧) આપણું શિક્ષણ સગામત ખર્ચે, (૨) આમ પીસત સાંભળવાળા આપણું સમ સમણ સખાય નરસ ખર્ચે, (૩) આપણા ઉપર ખું ખું ફરઝા છે તે ઝાણી પીરાણ છે. ઝસાતપાનામાં ઝશ્રી સગાયપીમાં સળવાણ સરવ પીરાંવાન ખુદાવંદનું નામ લેવાણ આપણી સરવ ગુપી-સાય આસાન પણ ઝાણ છે, (૪) આપણા ગુના-હણ તોમાહ કરખું તો ગુનાહ માફ પણ ઝાર્ષે, (૫) આપણે આમ સાંભળખું તો આપણો ઝાવ તે વખતે ઘણો આનંદ પામશે, ઝેમ કે સઉમાપ ફરમાવણું છે કે:—

ઝાવઝું તો આસ્રા આવાઝ ભુણીમે ઠાવે આરામ.

આવર ભણતા આનંત થાશો ઊમાણચા છે, પણ તે સરવ થાશો કરણાયે ઝોળવાખું? ઝણાયે ખરા દીયાણ સગાયપીમાં ઝશ્રીખું, આમ સાંભ-

[illegible]

[illegible]

[illegible] વાણી;

[illegible]

[illegible]

[illegible] પઢવામાં-વાંચવામાં

[illegible]

પાઠ ૯ ભુખ દુ:ખ.

[illegible]

[illegible]

બધા. વળી એક દેશીરાજ્યના રાજા મહારાજા પણ પોતાને સુખી સમજતો નથી, કારણ કે, પોતાના ઉપર પોતાથી મોટો જોરાવર રાજા જણી આ નાના રાજાને ચઢી ચ તેના હાથે તે પ્રમા-ણમાં ચાલવાનું હોય છે, પરદેશમાં આનંદ તેથી ફરવાવાળા કરતાં મળવા જાય પણ પણ આએક પ્રમાણે તેને હોય છે, તેથી ઓછા ગરીબ વરગના લોકોના શાસ્ત્રમાં પણ છે.

આ સર્વનું મૂળ કારણ મનુષ્ય પોતે જ છે. “કારણ વગર કાર્ય થતું નથી” એ કહેવત મુજબ પરમેશ્વર મનુષ્યને પોતાના કરમોના સુખ કે દુઃખ ભોગવે છે. દાખલા શાસ્ત્રમાં પણ છે કે, રાજા હરિશ્ચંદ્ર જેવા સત્ય-વાદી પુરુષોને પણ કેટલાં વરસ સુધી દુઃખ ભોગવવું પડ્યું હતું.

પાંડવોએ પણ ઘણાં વરસો સુધી વનમાં દુઃખ ભોગવેલાં હતાં, તો ઓછી સમજવાળા માણસો દુઃખો ભોગવે તેમાં શું નવાઈ?

સારા પુરુષો પોતાના મનમાં સુખના આનંદ માનતા નથી, તેમજ દુઃખના શોક માત્ર ધોંક

સરખા બધા. તેઠ અરવ પરસાદે અમાબ વરમ
રાખે છે, પણ ઉપાડે સરકતું છે કે:—

ભૂખે ડણ વાડા ઉપાય,
ઓ ડર ડાયકો ભુખે ડણ.

પણ ખરે તેઓ ભૂખે પરે ભુખ છે કે,
ઓળો ઉંતોઉ ખણ ડખણાર વારણ સણડું ડાળ,
માસણા તો કાઢી કાઢી પરસારખણ ટાટ નળે
તાપ ખણ ડુઃખ ભોગવતાઓ ડાળ છે વળી ડુખ-
નાળા ચોકાળ અમખણ કેવ ડાળ છે, તે વખતે
તડચાપ સચાતતાં ખરતાવડું છે કે:—

ડુખના છાર તાતતસા,
ઓખે ડેખો વા રાતા કે નારા નાર;
ગખચતસા દરા સાભુખે સાડો,
તા ભુખા સણાખ પણી કે પાસાર;
સાઠ અર સરવાત ખાટે પખર ટાંકે,
પ રાજુ સપખે સરતે ડણ ખેંાર;
મડેતે પાળતો નવાઓ સણાંખા,
છતરાવણા ઓાળ ડણ ખારાળ ડણ કોાર.

નાળચાખા-ડીજરા | દત-અવાર
ઉખતાંત-પડીઆદાર | પરસાદે-ખરે

[illegible]

પાઠ ૧૦ [illegible].

[illegible]

[illegible]

અને મન [illegible] [illegible] [illegible] છે, વળી દુઃખના વિચાર તો શરીર રાખવાના [illegible] [illegible] છે. કોઈ વખતે કોઈ [illegible] [illegible] પળે, અને ઉપાય જ [illegible] હોય, તે વખતે ગભરાઈને [illegible] બેસવું નહિ, પણ શરીર રાખીને તે દુઃખમાંથી છૂટવાના ઉપાય [illegible] કરવા. અને કોઈ ઉપાય જ [illegible] તો શરીર અને [illegible] સાથે ખુદા ઉપર [illegible] રાખવો.

શરીર રાખી [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] પણ તેનું [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] નહિ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] કરે છે. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] વખતે [illegible] [illegible] [illegible] છે, પણ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે અને [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] છે, તેનું [illegible] [illegible] શરીર [illegible] નહિ. [illegible] [illegible] તે તો [illegible] [illegible].

પાઠ ૧૧ પરમેશ્વર વિષે ગાયન.

ચોપાઈ.

પરમેશ્વર પ્રભુ અનાદિ માટે ઉપરવાળા ઈશ્વરઈટ ભાઈ,
પરમેશ્વર વાળા જેઆ આકાશ સહી બધું પાવન થાય;
પરમેશ્વર અમારા બધ આકાશ પાપ જે સરવા રાખે,
પરમેશ્વર ભક્ત પરમાત્મા પણ એ ગમે વધારે;
રખે પરમેશ્વર જે રૂપ પર તો તેના જીવન જાણે,
પરમેશ્વર દાતા ના ગગનમાં જેઆ સમ્પન્ન બધા કાળે ૧
પરમેશ્વર પરમ પવિત્ર ગણ વર ગગન સરનાં,
વળી પાવન પણ પાપ પરમેશ્વર પાળાવશે રસનાં;
વાહલા ભક્ત પરમેશ્વર રખે તો પાલન પાપ,
કૃપાળુ સદા સહાયક પરમેશ્વર
પરાક્રમ સદાય;
પરમેશ્વર પવિત્ર જીવન ઊંચ બધામાં અમારાં,
વળી પરમેશ્વર દયાળુ જ ના ગમે દયા બધા કાળના ૨
પરમેશ્વર નમો પરમાત્મા ગુણના ગણાય ગાવાનાં,
જેમ જેવા પરમેશ્વર ઈશ્વરઈટ તે અમારાં સાચાં;

[illegible]

[illegible]

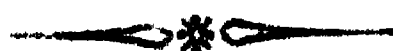
પાઠ ૧૨ ઈમામ ભાગ ૧

ઈમામ એ આરબી શબ્દ છે, અને તે શબ્દનો અર્થ "આગેવાન" એવો થાય છે. મસજીદમાં જ્યારે ઘણા [illegible] નમાઝ પઢવા જાય છે, ત્યારે એક માણસ આગેવાન થઈને નમાઝ પઢાવે છે, અને બીજી આખી જમાત તેની પછવાડે નમાઝ પઢે છે, આવી રીતે મસજીદમાં નમાઝની આગેવાની કરનાર માણસ "પેશ નમાઝ" અથવા "પેશ ઈમામ" કહેવાય છે, માટે આ પાઠમાં જે ઈમામ વિષે [illegible] માં આવે છે, તે શબ્દને પેશ ઈમામ શબ્દ સાથે કાંઈ નિસ્બત નથી.

ખુદાવંદતઆલાએ આ પૃથ્વી રચી ત્યારથી જગતને હિદાયત કરવા માટે જુદા જુદા [illegible] ઉપર [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] હિદાયત કરવા આવનાર [illegible] કરે છે. ખુદાવંદતઆલાના એ ઉપર [illegible] આવનાર [illegible] નામ આપવામાં આવે છે. આ કળજુગ જમાનામાં ખુદાના ઉપર [illegible] આવનાર [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

છે. તેઓ અભિનાયનમાં શિક્ષણ મકેવાળ છે, પરંતુ બધા જણે જાણતા. તેઓમાં પકેચા શિક્ષણ દરજન નકચા સુધારાવાળા પુરવું મકુર છે, અને તેઓ દરજન નકચા સુધારાવાળા, ખુદ ખુદાવંદ પોતેજ છે. અભિનાયણે શિક્ષણમાં પસંદ સુધારાવાળું પુર છે.

ઓખમન-બમંદ — બિરબટી-દુબળા
ર્દાળન-વરમાઓ મીઠ આપવો
મકુર-જાકેર — શિબધીબ-માણસો
પકો-જાકો — પુરબવપણ-જાણોમ
અમંબળ-દાણાજ — અપ્રઉ-દશીનો [પણ
જોમાબ-મપરણો-દેદ મદયન જમાબમાં-વધનમાં
તમણાદરણદાર-બન જાવોઓ ઉરવાર મરબાર
અબન મઉબ્બી-બીબી બિમળ બરદ તેડચા જાવો
ઉરવાર મરવા-પાર ઉતારવા

પાઠ ૧૩ ઇશ્વરનાં નામો ૨

જુદા જુદા શિક્ષણો જુદા જુદા બખુઠ બણ-પોમાં જાહેર થવા છતાં, પણ બરવે શિક્ષણ પસંદ નકચાણું પુર છે. ખુદાવંદતાચા પસંદ

છે. ખુદાનું નૂર પયગંબર છે. જેમ જેમ જુદા જુદા ઝમાનામાં ખુદાવંદનું નૂર જુદા જુદા અવલ પેગંબરોમાં મઝહરમાં આવે છે, તેમ તેમ ઝમાનામાં જુદા જુદા ચેખાણ છે. પરંતુ દરઅસલમાં પયગંબર ખુદાવંદનું તેજ નૂર છે પણ અલગનું આપણા પાક ઇમામોઇએ પણ ગીનાનમાં ફરમાવ્યું છે કે:—

આશીકા ફરમાન વેળા માંહે આમર આવ્યા,
નિરંજન નિરાકારને જાણીઆ
ઇમામ પાસ જો કોઈ આવે,
તેને અમર ગુરુને માનો-હક આશ૦

આશીકા જુગ જોગ પીર નબી મેલવ્યે,
રામ રાજ આપમાં હોવેઆ;
વણિયું તે વાણીય વર હોવે,
ઇમામ રૂપ ફળ હોવે-હક આશ૦

આશીકા ફળ પાક ફળકા ચેખો,
ચેખો તે પીરકાને હાથેઆ;
પગ ફળના અવા ચાખ ચેખો,
ચેખો તે ઇમામને હાથે-હક આશ૦

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

દીવામાંથી દીવો થાય,

[illegible] દીવો [illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૧૪ દુઆ ભાગ ૧

આ જગત ખુદાવંદતઆલાએ પેદા કરેલું છે. ખુદાવંદતઆલા આપણો માલેક છે આપણે હરવે ખુદાવંદતઆલાના શુકરગુજાર બંદા રહીએ, અને તે આકાંદના નાફરમાન ગુમાસ રહીએ, ખુદાવંદતઆલા અને બંદાઓના વચમાં ફરક જાણવું જરૂર છે ખુદાવંદતઆલા આપણો માલેક આકા છે. અને આપણે તેના બંદાનવાજના બંદા રહીએ. હરવે બંદાએ ઉપર ખુદાવંદતઆલાનો હક ઘણા ફરમાવ્યા માલેકનો હક છે. દુઆ આના હરવે રોજોમાં ખુદાવંદના માલેકનો હક અદા કરવા આપ જોઈએ જોઈએ ગાનના ઈબાદતોમાં આવેલ છે જેના મારફતે પણ બંદો પોતાના માલેક ખુદાવંદ તરફના પોતાના ફરજ અદા કરે છે.

પણ ઇબાદતોએ નમાઝના, રોઝાના, બંદગી, જકાત, દુઆ, અંજુમન વગેરે વગેરે કરેલ દરેજાત પરમાએ નામ આપેલા છે હરવે ગાફીલ બંદગીના ઇબાદતોની જુદી

ઙળ ામાં ઞાઊિપળ ાવનાશમાં ઋઙ્કુશ ર્હોળ એ. ાાપળે ગળાએ મંદગ્ર ઞાણપ સ્રીપ. નળાએ પળ ાાપળા ગમાળાળા મિમામ પટગ્ર મામશ મિમામમાં પ ભુશ મોગ્રુદ એ. "ઝળે વાએ ગેગ્ર ાાળ" પ ઞકેવન પશમાળે, ાાપળી મંદગ્ર પગ મોગ્રુદ ભુશળે ાશપળ ઞશવામાં ખભુળ વાએ પુઞળળ હાંખ્ય પાળળ એ. ાાપળી પાઞ ૩ ામાં ખનશ (૧૭) ખ્રુઠોંદા એ, ાળે પ ખનશ ઠેઞાળે પ પાઞ મિમામળા ભુદામિ ભુશળે ાાપળે ભુઠોંદા ઞાણપ સ્રીપ.

પાઠ ૧૫ ૩ ાા ભાગ ૨

(૧) "ખગજે વગળ ભુમફાળ ાામ્યાફ" નપા "માંમિમાફા મિમ્યાફ ફ્રુમ ફમિભુમ ઞમિભુમ," બજેએ પાઠોમાં ભુદાવંદનામાળ ભુગશગ્ર વપાળ-બામાં ાાવેગ્ર એ, ને ાભુપમ એ. નેપ મામ્યમ પળી ઇઞર્પિ ઞ, ાાપળી પાઞ ૩ ામાં ભુદા-વંદનામાળ ાળફદ ખભુમ પટમે નાણાઞ ઞશવામાં ાાવેગ્ર એ.

(૨) મંદાળ પોતાળ તઋણતરળ માંગ જાહવા માટે "તોતો તોતો તઋણતરદાર" વગેરે પાઠો હાળાગ નાખરઋાંરઋ છે વળી "મળળ ગુળતો માળમ આપેમળ" પરથી "ઓ ખુદાવંદ, હું તઋણતરદાર તથા સુયશગાર હોઇમાંળો છું," વગેરે ળુટનાગાટ ળારપુર છે.

(૩) ખુદાવંદતાપાળ માગ ષયઋતળા કઋમાં દુના માંગવા માટે "ઓ પીઢ મગય વ રડમત ઋટય, ઓ પીઢ પાર વઋય, તોના ગત પાઉથ, તોના ગત ઘડમતગ, તોના ળનાત થર" તથા 'તોટો ખાગદો' વગેરે હાળાગ ઉતમ પાઠોળો ખમાવેલ ઋરવામાં નાવેથો છે ખુદાવંદતનાપાળ માગ ષયઋતળા કઋમાં હાળી હાળી દુનાઉ ઉગારવા પ પઋ પપ માંરપ છે.

૪) 'પંગપાટીળ ગુના' માંમદો હાળી હાળી ળુટના માપે પોતાળો ઉપર રહેમત માંગે છે.

(૫) નાપળી નાખ ગુનાળ દરમાંઓળ નાપળો કાગર મતાત, કાદીઉઝય મહેદી, માહેમય નાગર તરફ નાઝઋ ળાઋમાળાવ દેખાડવામાં નાવે છે.

ઊેના ન્ાબરસ્ાબસ ત્રણે ૩ન્ા બાબબ મંદગ્રમાં બળાળો જીદ્દાબો બનાવેલ પાડ્યા છે. તે બળાળો જીદ્દાબો તેનાઉ ન્ાબરસ્ાબસ ત્રણે મનુઉ ત્રાણ વરમવાળાબ પરાબપબામાં બનાવેલ પળેચા ઊેવામાં ન્ાવતા બણ. ન્ાપબા ભ્રં ના શ્રીમાબ શ્રીબમાબ્રા માઉદ્રમબા મોવજીર પાર બદરરીબ બાદેમે ન્ાપબબે ૩ન્ા બાબબ મંદગ્ર કરમાબ છે, તે બદ મંદગ્ર સરતાં દતમ છે પત ાક માચમ પઝે છે.

દઉસ શ્રીબમાશ્રીબ મોબબ દપર વાઉમ ન્ાબે ચાઉમ છે સે, પસ દીવસમાં ત્રબ વપાત ૩ન્ાબ મંદગ્ર જીઉાવે ઊ બાવે બબમે ગત ઉમામતમાં ઉશ્રી ૩ન્ા જીઉાવે તા, ઊેટચા માબબો તબ્બાં પસઠ પળબા દ્રાબ, તે બરવેબ ૩ન્ાબો સાબબો મઠે છે, ન્ાબે માદ્રાબ પ્રબબ દ્રાંબચ પાબબ છે. ઊેવો પરબંગ દ્રાબ તેબ ત્રણે સરવું પરંજ પસ દીવસમાં ત્રબ વપાતબ ૩ન્ા જીસબ બસ્ા, ન્ાગર સ્રાશ્રી માબબ જીબાકાત્રમાં દ્રાબ, ન્ાપવા ચાબાત્ર દ્રાચતમાં દ્રાબ, ન્ાપવા ૩ન્ા મોશે ન્ાવબ્રમ બસ્ર દ્રાબ, ન્ાપવા ૩ન્ા જીઉારવાજું મબબ બ વેસે, તા પબ તેબે મદચે

[illegible]

પાઠ ૧૬ [illegible] ભાગ ૧

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

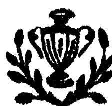
પાઠ ૧૭ [illegible] ભાગ ૨

[illegible]:—

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible].

[illegible]

પાઠ ૧૮ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૧૯ [illegible] ૨

[illegible]

[illegible]

ખુદાવંદનામા પ્રમાણે આદમ ઉપર રહેમ થયું, અને તેને ગુના માફ થયું. આદમની પેદાઈશ લગભગ ઈ. સ. પુરવે ૪,૦૦૪ વરસ ઉપર થયેલી હોય તો ૫,૯૩૦ વરસ ઉપર ગણવામાં આવે છે. આદમની ઉમર ૯૩૦ વરસની ગણવામાં આવે છે, પ્રલયને નોહનું તોફાન ઈ. સ. પુરવે ૩૦૬૪ પ્રટયે હોય તો ૫૦૦૦ વરસ ઉપર આવેલું હતું.

કાફર આદમને માટે, ખુદાની ગરંથમાં લખ્યું છે કે:—

પહેલા આદમ હૈયાત ઉપાયો,
ખુદાએ ઉભું ખૂણે બનાયો;
ભરત માંહે ઉપે દીઆ વાસ,
વર્ષ ખાં આપણે ખુદાગામ પાસ.
ભરત માંહે નાસે ખુબ બદ્ર દીધ,
ચાર ચાર પહેલા ગાઢે માના;
આગે મરણ ગગાય માંહે લાયા,
પોતે રગત બેઠુંમાં ગાયા.
પખા ફરમાન ગમ બહાર પર આના,
બમાપના તો નમતા દીના;

દાદા આદમ જોવા મળવંત સ્વભાવ,
નપ નેળા જોરા સ્વભાવ-પ ગ્ગ નિ પ નશે.
આવા ગંદુમ દાળા મે ફરમાએ ખાળા,
મહેળનિ મહાર જમાળા-પ ગ્ગ નિ પ૦

પાઠ ૨૦ રંગ.

રંગ પ પ્રમદળા મે આરખ ખાળ છે. ભાગા-ળગ જાણે રંગળા આરખ દીળ. મઝાદમ આખવા પંખ ખાળ છે. જેમકે ધંદુ રંગ, ઝુલમ્બમાળ રંગ પારખ રંગ સ્વજાઓજાળ રંગ વગેરે દરેક પંખળે રંગળા ઉપમાં આપાળ છે ને ખવાળ રંગળા આરખ ફરજ આખવા ઝુળ્મ ખાળ છે. જેમકે ભિળગ રંગ પુત્ર રંગ, ક્ષગ રંગ વગેરે દરેક ફરજાળાન માસનળે રંગ પઉં ખંમોવમ યગાંક્મવામાં આવે છે. વળી વરદ-વાળ પુરપોગ માળળાનાં પવ છે કે. ળામ પ રંગ છે. પવ જાણે રંગ પ્રેમદ વર્ષે વજાર સ્વરના રંગ પ પક્ષ ઉનમ સ્વારળ છે. જો ને

બરાબર બને બગાડે તો તેમાંથી અનેક ઘણા પ્રકારના રોગ ઉત્પન્ન થાય છે.

દરેક માણસોએ ઉપવાસ કરવા જોઈએ, એટલે વ્રત (એટલે શીલ) પાળવું. કેટલાક માણસ વ્રત પાળે છે, તે સાચા કહેવાય છે. વ્રત પાળનાર માણસ દરરોજ ઉન્નત થાય છે, તેથી તે સદા દુઃખ પામતા નથી ઉન્નત થાય છે. કેટલાક માણસ ખૂબ ભોગવે છે, ને તેના રોગ વધે છે. ને મરણ પછી પણ તેના આત્માને ખૂબ પસ્તાવું પડે છે.

કેટલાક માણસો વ્રત પાળતા નથી તેઓ અવ્રતી કહેવાય છે અવ્રતી માણસને ઉન્નતિ, ઉન્નતિના સાધન દરરોજ ઘટે છે નથી, અવ્રતી માણસ પાપમાં ડૂબતા જાય છે, તેથી તેઓ દુનિયામાં દુઃખ પામે છે, ને મરણ પછી દોઝખમાં પડે છે.

શીલ વ્રતમાં ઉપરાંત પોતપોતાના ધર્મ પાળવાને વ્રત કરે છે, તે પણ બધા માણસોએ પોતાના ધર્મ પ્રમાણે કરવા જોઈએ. કેટલાક વ્રત, તે કેટલાક બરાબર પાળે છે, તે ધર્માત્મા બધા સાચા કહેવાય છે, તેના ઉપર ખુદા

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૨૧ ગુરુ વિષે ગરબો.

અજ્ઞાન અંધાર ના પડદામાં
ગુરુને ગણો છે આનંદ,
ગુરુનો મર્મ કે ગુણ ગાશે
તે ગાજવા આનંદ;
સંસાર સાગર પાર તરવા
ગુરુ બતાવે ઉમંગ,
[illegible] જ્ઞાન વાણને
[illegible] છે ગુમાન તો. ૧

[illegible]
[illegible] માંહે [illegible],
[illegible]
[illegible] ગણો;
[illegible]
[illegible] મધુ એવા પણે,
[illegible]
[illegible]. ૨

[illegible]
[illegible] છે,

ને ટાળવા ના ઊગાનમાં
ગ્રૂપ ભેક્ષ સ્રૂપં દવાર ચે;
ગ્રૂપના ચક્ષિએ આબ ઊં6
વાસ્રણ પુ઼ા પાળીએં,
અંઅઃ૨માં અંગન ગ્રૂપના
અરવ જંના ટાળીએં ૩

પારઅમભીના અંગને ઊંમ
ચોફ સ્રંજબ ખાણ છે,
નેમઊ ગ્રૂપના અંગમા
નઆબના વસ્રૂ ઊાણ છે;
ઠંભી ફવાના ગ્રૂપના
ખાણો મરપ્રૂ પાભી નભો,
નેમઊ ગ્રૂપના ખંપાના
ભોક્ષ પાભો ઊનવ નાપભો. ૪

અપઅટી-દુનાગના આના-અમઊભવાળા
નઆબન-અમઊભ વગાના
પીગર-દાન6 ળગ્રવાં-રઅન6
ખંપીણ-જેવા ભ્રરવાં-રનવમંવબના સૂટયું
નવન-પરખવ પર્ચું-ઊાબવર
વાપીબ 6-ક્ષીજરરા6 ટાળવ-માટીમા

અઈટ-દુઃખ   ગોઠ-બુઅસ
દવાર-દાર   અંજન-ચોજું

પાઠ ૨૨ હુદ ભાગ ૧

હઝરત હુદ એક પેગમ્બર હતા, તેઓ જનમ ઈ. સ. પુરવે ૨૫૪૮ વરસ ઉપર, એટલે હાલના ૪૮૭૪ વરસ ઉપર થયો હતો.

હઝરત હુદને પેગમ્બરી મળ્યા પછી તેઓ હકોથી ધનવાનપંથ દીનના મોજના અસના હતા, પરંતુ તે જમાનાનાં ચોરો એવા આકર થઈ ગયા હતા કે, તેઓ હઝરત હુદને પથરનો માર મારતા હતા.

જ્યારે હુદ નબી આકરૂને ઉપદેશ એમ દેખાડતા થઈ ગયા ત્યારે નબીએ ખુદાવંદતાલાના દરગાહમાં અરજ કરવા લાગ્યા કે, "એ ખુદાવંદા, હું તારા દીનના મોજના અસરૂં છું, પણ ચોરો મને પથરા મારે છે, માટે આકર લોકોના ઉપર તું મને રહમ આપ.

ખુદાવંદતાલાએ હઝરત નુહને એક કશ્તી
બનાવવા ફરમાન કર્યું. નુહ નબીએ ખુદા-
વંદતાલાના હુકમ પરમાને કશ્તી બનાવી,
અને ખુદાવંદતઆલાના ફરમાન બરદાર હતા,
પન પોતાના ઓલાદ તથા [illegible] [illegible]
તેમજ દરેક પરાનીઓ નર—માદાની જોડી
લઈને કશ્તીમાં સવાર થયા. નુહ નબીનો
એક છોકરો કાફર થઈ ગયો હતો તે કશ્તી-
માં ગયો નહીં, તેથી તે કાફર થઈ ગયો
હતો તે સબબથી પણ તેને પણ ડુબાડ્યો.

ચાલીસ દીવસ અને રાત આસમાન ઉપર વર-
સાદ વરસ્યો, મોટો જળ પરલય થઈ ગયો.
પરબતો પાણીમાં ડુબવા લાગ્યા. ઉંચા ઉંચા પર-
વતો પણ પાણીના ૨૦ ગજ નીચે ગયા. નુહ નબીએ
ખુદાવંદતાલાએ આપેલ પાણીમાં કશ્તી ચલાવી.
એકસોં ને પચાસ દીવસ પછી પાણી ઉતરવા
માંડ્યું. તે એક સાલ માંહે પાણી ઉતરી ગયા.

તોફાનના જળ પરલય વખતે નુહની ઉમર
છસેં વરસની હતી. ઈ. સ. પુરવે ૨૩૪૮ વરસ
ઉપર, એટલે હાલમાં ૪૨૬૪ વરસ ઉપર નુહનો
જળ પરલય થયો હતો. ઈ. સ. પુરવે ૨૩૪૭ના

[illegible]
(૧૫૦૦) પંદરસો વરસ [illegible] ગણવામાં આવે છે.

[illegible]

પાઠ ૨૩ બુદ્ધ ભાગ ૨

[illegible] પછી ૩૫૦ વરસ બુદ્ધ [illegible] હતા. [illegible] ૩૧૯૮ [illegible] ૩૯૨૧ [illegible] હતા.

[illegible]

[illegible];
[illegible],
[illegible].

પાઠ ૨૪ [illegible] ભાગ ૧

[illegible] ૧૯૯૬ [illegible] ૩૯૨૯ [illegible] '[illegible]' [illegible] '[illegible]' [illegible].

[illegible].

[illegible] '[illegible]' [illegible]

રાજ કરતો હતો. તેણે હજરત ઉમરસાહેબ ઉપર [illegible] [illegible] [illegible] કર્યો, કારણ કે હજરત ઉમરસાહેબે મિસરના રાજ્યમાં મોટી મોટી [illegible] [illegible] [illegible] બાંધ્યા હતા. મિસરે પોતાના [illegible] [illegible] [illegible] ઉપર [illegible] કર્યો હતો કે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].’

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] તે [illegible] [illegible] [illegible] અને [illegible] [illegible] [illegible], અને તે [illegible] હજરત ઉમરસાહેબે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] તેમણે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] હજરત ઉમરસાહેબને [illegible] [illegible] હતા, તે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] નહિ, અને તેમણે [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

મિસરે ઉમરસાહેબને [illegible] કે “હું [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], અને [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]” [illegible] [illegible] તેણે [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] નહિ.

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૨૫ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૧૬૫ [illegible] ૧૮૨૨ [illegible] ૩૬૪૪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ઈબ્રાહીમ પેગમ્બરના ખલીલ નામ,
બનાવ્યો ખુદ આગનો બાગ;
પોતે દેખ્યા સપના માંહે,
ઈસ્માઈલ ખુદાને અરપણ આપો;
પુતા એવર કુરબાની કરતા
તો ઝટ ખુદાએ ઘેટો દીધો;
ઈબ્રાહીમના મનમાંહે આજ્ઞા હોતી,
એ કુરબાની ઉપર ... પુતા.

હઝરત ઈબ્રાહીમે ખુદાવંદતાલાના હુકમથી પોતાના ફરઝંદ ઈસ્માઈલને કુરબાની માટે હાજર કર્યા, પણ ખુદાવંદતાલાએ તેને ઠેકાણે ઘેટું રાખી હઝરત ઈસ્માઈલને બચાવ્યા.

પાઠ ૨૬ ઈસ્હાક નબી ભાગ ૧

ઈસ્હાક પેગમ્બર ઈ. સ. પુર્વે ૨૦૦૦ વરસ ઉપર એટલે આદમથી ૩૯૨૩ વરસ ઉપર થઈ ગએલા હતા. તેઓ હઝરત ઈબ્રાહીમના દીકરા

[illegible] હતા. [illegible] હતા. [illegible] હતા. [illegible] હતા.

[illegible] હતા. [illegible] '[illegible]' [illegible]" [illegible], "[illegible]."

[illegible] હતા.

પાઠ ૨૭ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

પાઠ ૨૮ [illegible]

[illegible]

આગા રોગરા પાસે રજાવા માટે મદદ પૈ માટે ગયો બધા?" નવાબે ઇબ્રાહીમ જવાબ આપ્યો "મારા, મને ખુદાવંદ-આપે રજવા માટે આ ગામમાં મોકલ્યો છે."

પછી વળી તેણે ઇબ્રાહીમ આગળ ઘણા વર્ષો સુધી ચાલતા રહ્યા. નવાબે ઇબ્રાહીમ ઘણા દેશો જોયા, તેણે મોટા નગરો જોયા, અને પરદેશ સ્થળ જોયા અને ઘણા લોકોને મળ્યા.

તેણે ઘણા ગામોમાં ફર્યા, અને વળી ખુદાવંદ-આપે તેમના પર ઘણી કૃપા કરી.

પાઠ ૨૯ ઈબ્રાહીમ ભાગ ૨

ઇબ્રાહીમ વર્ષો સુધી આ દેશમાં રહ્યા અને ખુદાવંદ આપે તેમને ઘણા આશીર્વાદ આપ્યા છે:-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૩૦ નિંદા.

કોઈ માણસના ઉપર ગુસ્સો હોય ગુસ્સાને તેની વાત બીજા પાસે કરીને તેને હલકો ગણાવવાની કોશીશ કરવી, તેનું નામ નિંદા કહેવાય છે. કોઈની પણ નિંદા કરવી એ પાપનું કામ છે. જે માણસ પારકી નિંદા કરે છે. તે મુવા પછી દોજખમાં પડે છે, એવું દરેક દીનોમાં લખેલું છે, એટલું જ નહિ પણ; જે માણસની નિંદા કરી હોય તેના જાણવામાં આવે છે, તો તેમાંથી દુશ્મની ઉભી થાય છે, ને ટંટો ફસાદ થાય છે, વખતે મારામારી પણ થાય છે.

ખુદા ન્યાયાધીશ પારકાઓના ગુણ દોષ જોવાને માટે માણસને અખત્યાર નથી. ખુદા પોતે સર્વ શક્તિમાન છે, તેથી તે માણસોના મનનું તેમજ જાહેર ગુનાહ જોઈ શકે છે. ખુદાને માણસોના ગુનાહ સાબિત કરવા સારૂં સાક્ષીની જરૂર પડતી નથી, તેમ નિંદાખોર માણસો પારકાની નિંદા કરવા બેસે છે, તે

કોઈ બુદ્ધાળ દરમ્યાનમાં ધીરજ દેવાના કેળવણ તેમ કરતા જણ, પણ તેઓ કેળવે તો માત્ર બાલાના દોષે પરભાર કરી ફરીને કરવાનો કે ઉકરડીના પકડવાળવાના કોણ છે. તેમ નિંદા કરવામાં ઉઘાડ પાપ છે.

નિંદા કરનારને કેટલાક માણસો રોગના રૂપમાં જાણે છે. એમ રોગ પારકો જેમ રોગ છે, તેમ નિંદા કરનારો માણસ પારકાના ઉઘાડને રહે છે રોગ પારકો જેમ પડખે ચઢીને રહે છે, વળી તે જેમ કાઢી પોતાના કપડામાં ચઢતો નથી. પણ રોગ નાખે છે, પણ નિંદાખોર માણસ તો ગાંઠના પૈસા ખર્ચીને જાતે મફત વગાડનો પણ બોગ જાપણે પારકા ઉઘાડ રોગને તે ઉઘાડ પોતાના ગરદન ઉપર લે છે, તેથી નિંદાખોર માણસને રોગના કરતા પણ કદરૂપા રૂપમાં જોવા જોઈએ.

નિંદાખોર માણસો પોતાનામાં શું શું દેખે છે, તેના તરફ ભાગ્યેજ લક્ષ આપતા નથી. તેઓ તો કણેકણે પોતાને ચોખ્ખા ગણે છે, પણ જો પોતાના આવગુણો ઉપર ધ્યાન આપે તો, તે કોઈની નિંદા કરે નહિ. તે તો પોતાનામાં

ઊાસે જે નાપાનાં બાટચા હોય છે, ત્યાં હું બાપડા ગંદા જેમ રહું! તે વળી તેના નળમાં ચાલી આવ્યું. બને તેના પરગંદા રહેતો બટ-રહ્યું બાપળો પીલચમાં ગંદા રહેવાળ લાગ નળાથી રહેલ્યા છે. તેને માટે આને પીલરમાં રહેનાવણું છે કે:—

> બાથીઊ ગંદા રહ્યો તો બરણ પાયો,
>
> બે પહેર્યો પીગળા હરઊ;
>
> તમારું બમારું જેવું બરે જાય,
>
> ગંદા તે બરણ હવાર-હણ બબત૦

ગંદા-મેહરોથી	ઊઠો-પોટો
હોય-ગબાહો	જોાંખી-તઊવાઊ
પીલચો-વરજો	ટંટો રણ્વાદ-રઊત
બરનાળ-બળેમા	પીક્ષા-પીડેદી
હેણું-નાતચમ	ગરદળ-ગળામાં
ચક્ષ-વળબાબ	પીપેપીટ-છતન
બાવણો-બરામ ચક્ષમાં	ચાલી-બ્રર

પાઠ ૩૧ કપટી [illegible]

ચોપાઈ.

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible] કપટી [illegible]. ૧
સાધુ જેવા રાખે વેશ,
[illegible] ઉપદેશ;
[illegible],
પણ [illegible]. ૨
[illegible],
[illegible];
ઉ[illegible],
[illegible]. ૩
[illegible],
[illegible];
પણ [illegible],
[illegible]. ૪

ખાજાને નાપે કવિવાબ,
નાંનરમાં બધુ નાસે ચાઉ;
નાંને પરગટે ગો કદી પાપ,
ગો પણ તેને બધુ ખંનાપ. ૫

ચેઉ ગાત તેને બધુ ચાઉ,
કપટ ગાઈંચાં તેના કાઉ;
ગોળાં ગુગ્ન ખાપ ખાપ,
કપટીને ભંડર ચાગે પાપ. ૬

કપટ દગો ને ખરખા કાઉ,
ગઉચા રહે તેમન બારાઉ;
ખાજે ખાજન કરવન વાન,
નાંનરમાં બધુ રાખો ધ્યાન. ૭

ખોટા નાપને વઈવાબ,
રહેનરવાખન નાગો ચાઉ;
ગબગાં રાખો નદરન દગ્ગા,
ગો ખપેં ગઉચાબન ગગ્ગા. ૮

કપટી-દગાખોર — ખાળા-બાઢળા
ભંડનાર-ગાખાને ગુગટ — વેણ-બોલ
ઉપદેશ-બોધ — પોચ-ખોડું
અવારખ-ગાનચબ — રળાનાન-ખુખન

[illegible]

પાઠ ૩૨ મોર.

આ જગતના સઘળા પદારથો ઉપર [illegible] દુઃખ પાડો છે. [illegible]

[illegible]

[illegible] વાયુ ઉપર [illegible] [illegible] તેમાં [illegible]
બેસે છે ને [illegible] [illegible] તેમાં [illegible] થઈ જાય
છે [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] જાય
છે, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] તે [illegible] [illegible]
[illegible] તેમ [illegible] [illegible] પામે છે.

[illegible] [illegible] બાજુ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ઉપર મોહ પામે, [illegible] [illegible]
પોતાના [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] છે, પણ [illegible] [illegible] [illegible]
મોહમાં [illegible] પામે છે, [illegible] તો મહા [illegible]
[illegible] છે.

તેઓ [illegible] મનુષ્યોને કોઈ પદાર્થ
ઉપર મોહ થાય છે, ત્યારે તે પદાર્થ મેળવવા
માટે [illegible]. [illegible] સુખ, દુઃખ, [illegible] કે
[illegible] શરીરના [illegible] [illegible] વગર તેના
[illegible] [illegible] થઈ જાય છે, તે વખતે પોતાનો
ભાન પણ ગુમાવી બેસે છે.

પણ ખરે તો મોહ જ મહા દુઃખ રૂપ દુર્ગુણ છે.
મોહ પામેલા મનુષ્યોનું મન [illegible] [illegible]
[illegible] છે તેને [illegible] ઉપર [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], તેમ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

પાઠ ૩૩ દાળ.

દાળ ખાવા ભપાવન પ દરેક માણસોના પર ઉપયોગ કરતા છે. દાળના કેટલાક પ્રકાર છે. જેમકે ચણાદાળ, વટાણાદાળ, બાળો-દાળ, નખા આળદાળ નેમાં આળદાળ પ ઇઇઇટ દાળ છે. ઘણા માણસોનું ભમાગ્યું પણ હોય છે કે, ભપાવન ઇઘ્નાંનો માટેજ છે, પણ તે ભમાગ્યું ગુણ ખાટું છે. કારણપણ માણસ પછી તે ઇઘ્નાન હોય, ખાવા તો બારવળ હોય, પણ જો તે દાળના કારણપણ કદર ગાણતો હોય, તો પોતાના મન ઇઝે તેવાં ગુણ ખાવા ગાયા જોગ ખાવાને પણ ભપાવન કરે છે.

ઘણા ભપાવન ભવારપ વગરના ચેખાળા છે. કારણે મદદ કરતા વખતે પોતાનો ભવારપ ભાવવો, તે વખત ભપાવન ભમાગના બદલે. ભપાવન કરનારનો માપનો ઘણો મોટો ખાળ છે. ખણ ભપાવન કરનારના બગાડીક ગુદા છે. જેમ ઇાદીપ કરવું કે કેઃ—

પાઠ ૩૪ તંદુરસ્તી.

પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા.

[illegible] તંદુરસ્તી જાળવવાની જરૂર છે. આપણે [illegible] તંદુરસ્ત [illegible] તો પોતાનું તથા પોતાના કુટુંબનું ગુજરાન ચલાવવા [illegible]. [illegible] પણ [illegible] છે. [illegible] છે, [illegible] પણ પોતાનું [illegible]

આપણા [illegible] તંદુરસ્તી જાળવવા [illegible] છે. [illegible] તંદુરસ્તી [illegible] છે. આપણા [illegible] તંદુરસ્તી જાળવવા

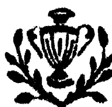
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૩૫ નાડી, ગુણ, તાપ, [illegible], [illegible].

સવાલ-શરીરમાં મુખ્ય નાડીઓ કેટલી છે.
જવાબ-નાડીઓ ત્રણ છે.
સવાલ-તેના નામ કહો.
જવાબ-ઈંગલા નામવાળી ઈડા, પીંગળા, સુખમણા.
સવાલ-ગુણ કેટલા પ્રકારના છે?
જવાબ-ત્રણ પ્રકારના છે.
સવાલ-તેઓના નામ કહો.
જવાબ-૧ સતવ, ૨ રજો, ૩ તમો.
સવાલ-સતવ ગુણ એટલે શું?
જવાબ-કોઈનું ભલું કરવું તે, એટલે ભલા-ઈનો ગુણ તથા સારનો ગુણ.
સવાલ-તમો ગુણ એટલે શું?
જવાબ-કોઈનો ઉપર ગુસ્સો કરવો તેને તમો ગુણ કહે છે.
સવાલ-રજો ગુણ એટલે શું?
જવાબ-સંસારના પરપંચમાં મન રહેવું તેને રજો ગુણ કહે છે.
સવાલ-તાપ કેટલા પ્રકારના છે?

ઊવાબ-નાપ ચણ પરઝારના છે.
સવાચ-નેના નાબ ઝહો.
ઊવાબ-૧ ત્રાવ્, ૨ વગ્નાવ્, ૩ દૈળગ્ન.
સવાચ-ત્રાવ્ નાપનો ત્રરખ ઝહો.
ઊવાબ-શળગું દુ:ખ નેને ત્રાવ્ નાપ ઝહે છે.
સવાચ-વગ્નાવ્ નાપનો ત્રરખ ઝહો.
ઊવાબ-સીણરશાંખ ખના પેગોગું દુ:ખ.
સવાચ-દૈળગ્ન નાપનો ત્રખવા ઝહો.
ઊવાબ-ગણબાશ ત્રખવા દાણરૂપણું.
સવાચ-જીવળ ઝેટચા છે?
ઊવાચ-જીવળ ચણ છે.
સવાચ-નેના નાશ ઝહો.
ઊવાબ-૧ સરગ, ૨ શરનગ્નું, ૩ પાનાળ.
સવાચ-જીરન ઝેટચા છે?
ઊવાબ-જીરન ચણ છે.
સવાચ-નેશના નાશ ઝહો.
ઊવાબ-૧ ઝરશા, ૨ વસીણું, ૩ શદૈસવર પટચે ત્રાપના ઊશાનાશાં પાર, સીદ ત્રને ગન ઊશાન. ઝરશાં પટચે પાર વસીણું પટચે સીદ ત્રને શદૈસીવર પટચે ગન ઊશાન છે.

પાઠ ૩૬ ત્રવેળી, પાપ, પ્રાર્થના.

સવાલ-ત્રવેળી કટચે શું?

જવાબ-ત્રિરણોના નામ.

સવાલ-ત્રવેળી કેટલા છે?

જવાબ-ત્રવેળી ત્રણ છે.

સવાલ-તેના નામ કહો.

જવાબ-૧ ધ્યાન, ૨ જ્ઞાન, ૩ ગાન.

સવાલ-ધ્યાન કટચે શું?

જવાબ-ખુદાના ધ્યાન.

સવાલ-જ્ઞાન કટચે શું?

જવાબ-આપણા અંગના શ્વાસ ખુદાના દીલનો ભેદ આપનાર, ખુદાના શ્વાસો તરફના અનાશોવ જ્ઞાન.

સવાલ-ગાન કટચે શું?

જવાબ-શ્વાસ ખુદાના ચારિત્રના શિખાણ-ગાનનાં ગાયન કરવી ખાસ તે.

સવાલ-પાપ કેટલા પ્રકારના છે?

જવાબ-પાપ ત્રણ પ્રકારના છે.

સવાલ-તેના નામ કહો.

જવાબ-૧ કાયિક, ૨ વાચિક, ૩ માનસિક

સવાલ-ક્રા૦૦નક પટચે શું?
જવાબ-ઊંનરખા ખના પાપો.
સવાલ-વાજનક પટચે શું?
જવાબ-મોચવાખા ખના પાપો.
સવાલ-ગાળખનક પટચે શું?
જવાબ-ગળખા ખના પાપો.
સવાલ-ઝારખના પટચે શું?
જવાબ-ઝારખના પ ગુરગાંખા ખપચા.
સવાલ-ગુખ૦ળ ઝારખનાઠ કેટલા છે?
જવાબ-૪ જાર છે.
સવાલ-તેઠબા બાગ કહો.
જવાબ-૧ જમરાક્ષીય, પેગગમરો ઉપર વસા ચાવબાર
૨ ગાકાક્ષય, ગાળપોબે રોઝા વેજબાર.
૩ નાખરાઝાય. ક૦બાગનબા ઊરના-
નગાં શુંર વગાળબાર.
૪ નાજરાક્ષીય, ગોનબો ઝારખનો, રૂઢ
કમઝ કરબાર.

પાઠ ૩૭ —નવખખા, ચક્ષુ, પાંખ, નખ.

સવાલ-નવખખા પદ્ધે શું?
જવાબ-જાતના ગાતના મગના ખમ કાચન.
સવાલ-નવખખા કેટલા પ્રકારના છે?
જવાબ-૪ જાત પ્રકારના છે.
સવાલ-તેમના નામ કહો.
જવાબ-૧ ગાગડન, ૨ સવપબ, ૩ ખુલપમ, ૪ ખુખના.
સવાલ-ચક્ષુ કેટલા પ્રકારના છે?
જવાબ-૪ જાત પ્રકારના છે.
સવાલ-તેના નામ કહો.
જવાબ-૧ પદમની, ૨ કમળની, ૩ જેબની, ૪ પેંખણી.
સવાલ-જાત ગાતના ચક્ષુનો વર્ણે આગમાંખા પાઠ આપો.
જવાબ-પગે પદમની તો પગ માંડે,
બે કમર માંડે કમળની;
ના જેબની તો માથ માંડે,
બે પેટ માટે પેંખણી.
સવાલ-પાંખ પ કોણ કના?
જવાબ-કમળબાબુરના રાજા પાંખના છોકરા
સવાલ-પાંખવો કેટલા માટે કના?

જવાબ-તેઓ પાંચ ભાઈઓ હતા.
સવાલ-તેઓના નામ કહો.
જવાબ-૧ યુધિષ્ઠિર, ૨ ભીમ, ૩ અર્જુન,
૪ સહદેવ, ૫ નકુળ.
સવાલ-તેમના માતાનું નામ શું?
જવાબ-માતા કુંતાજી.
સવાલ-તેમના સ્ત્રીનું નામ?
જવાબ-સતી દ્રૌપદી.
સવાલ-તત્વ એટલે શું?
જવાબ-જડ પદાર્થો.
સવાલ-તત્વ કેટલા છે?
જવાબ-તત્વ (૫) પાંચ છે.
સવાલ-તેઓના નામ કહો.
જવાબ-૧ પૃથ્વી, ૨ પાણી, ૩ તેજ, ૪ વાયુ
૫ આકાશ

પાઠ ૩૮ ઇંદ્રીઓ, નદી, ખોરાક, દરખત.

સવાલ-ઇંદ્રીઓ એટલે શું?

જવાબ-સમજ [illegible] ને [illegible] [illegible].

સવાલ-ઇંદ્રીઓ કેટલા પરકારની છે?

જવાબ-બે પરકારની, તેમાં ૧ કરમ ઇંદ્રીઓ,
૨ ગ્યાન ઇંદ્રીઓ.

સવાલ-કરમ ઇંદ્રીઓ કેટલી છે?

જવાબ-૫ પાંચ છે.

સવાલ-તેનાં નામ કહો.

જવાબ-૧ મોઢું, ૨ બે હાથ, ૩ બે પગ, ૪ લીંગ ૫ ગુદા.

સવાલ-ગ્યાન ઇંદ્રીઓ કેટલી છે?

જવાબ-૫ પાંચ છે.

સવાલ-આંખ, ૨ નાક, ૩ કાન, ૪ ચામડી, ૫ જીભ.

સવાલ-પાંચ નદી, પંજાબ એટલે શું?

જવાબ-પંજાબ [illegible] પંજાબમાં
પાંચ નદીઓ.

સવાલ-તેનાં નામ કહો.

જવાબ-સતલજ, ૨ જેલમ, ૩ ચનાબ, ૪ રાવી, ૫ બિઆસ

સવાલ-ખોરાક એટલે શું?

જવાબ-[illegible] ખાવા [illegible] વસ્તુઓ

સવાચ-તે કેટચા છે?
ઊવાબ-સાળ૭ર ભાગ છે.
સવાચ-તેના નામ ગ્રહો.
ઊવાબ-૧ પચન, ૨ કેચન, ૩ દળળા, ૪ ગ્રચ
૫ ઝાગ્રર, ૬ બગનાનન, ૭ નારઝન.
સવાચ-દરશેન પટચે શું?
ઊવાબ-દીદાર મેળવવાના રસ્તાઉ.
સવાચ-તેનાના નામ ગ્રહો.
ઊવાબ-૧ પુઊપ પાટ ૨ સન ષોદ:ગ, ૩ ગાનનાં
સનાળ, ૪ ગન ગંગા સળાળ, ૫ ગુર ગુપે
દીઊ દાળ, ૬ ગાભરન ગળાળ ૭ ગઊ-
પાગા ઊાપ.

પાઠ ૩૯ ગુદરનું ગવચોગ્રળ.

સવાચ-રાઝ્ન પટચ શું?
ઊવાબ-નારાઉના ગુનાપા, તે દરેગ્ર ગુનાપાનાં
ગુરગ પગ્ર નાસ ગુગ્ન રહે છે.
સવાચ-રાઝ્નઉ કેટચા છે?
ઊવાબ-૧૨ બાર રાઝ્નઉ છે.

ખવાય-ને૬ના નામ કહો.

ઞવામ-૧ કોઈ, ૨ વપ્રઈમ, ૩ મઈજીન ૪ કપક
        ૫ ખ઼ંક, ૬ ઇચા; ૭ કનન્ના, ૮ વપ્રખ઼ંચ
        ૯ વન, ૧૦ મકપ, ૧૧ ઝુંમ, ૧૨ મન.

ખવાય-પનન પટચે છું?

ઞવામ-મંમમ વખઇ૬.

ખવાય-પનન કેટચા ચે?

ઞવામ-૧૪ જ૭૬ પનન ચે.

ખવાય-જ૭૬ પનન કન્ના ત્વનાપમાં ઓનવામાં
        ત્વાન્ના ચે?

ઞવામ-વઈજીના મઝા કેપમ નામના ત્વના-
        પમાં ખજીઝમાંમ કાઝવામાં ત્વાન્નાચે.

ખવાય-નેમના નામ કહે.

ઞવામ-૧ ચક્ષમ, ૨ ક૭ખઇંમ મની, ૩ કચપ
        વપ્રક્ષ, ૪ કામરેજું, ૫ વઈ, ૬ ત્ઝીપાવન,
        ૭ જંઝમાં, ૮ છુપ. ૯ ત્મપ્રન, ૧૦ ઈંચ,
        ૧૧ વજીઈન્ન. ૧૨ વનવંમ. ૧૩ પંમા, ૧૪
        ખાન કોઝ વાળો ઈમ છો.

ખવાય-નેના વર્ષે જોપાકી ચે ને કહો.

ઞવામ-ઓ પહેજ ચન્નો વજીને હામ,
        કહું પનન ને જ૭૬ના નામ;
        ચક્ષમ, ક૭ખઇંમ ને પાજીઝાન,

સાગરેજી બે વણ વખાણાણ.
નાળીયાવન, લીંબુ મહીંરા ગામ,
કુવા પીંપળે આંબા ઠાય;
રાયણ ને બંગા ભાગ,
છંગ પીપળા ને વડ ઉજાગ.
પદ્મો પંડુ નવાં નાગું જુદી,
ગળા ફૂલ સરવે બાવળ બુંદી;
ફણો ખજુરાક કુણા આરો,
ખજો ખજુર ગળા ખરી પારો.

સવાલ–વનસ્પતિ પરખે છું?

જવાબ–ભાજી પાલો.

સવાલ–તેના ભાગના નામ કહો.

જવાબ–૧-૪ જાર ભાગ ફળવાળા, ૨-૪ જાર ભાગ
ફળ વગરના, ૩-૪ જાર ભાગ કાંટાવાળા,
૪-૬ છ ભાગ વેલા.

પાઠ ૪૦ બ્બોગ, દરવાઝા, ઝ્રચપ, ન્નવણાર.

ખવાચ-બ્બોગ પટચે શું?

ઝવાબ-ખુદાબે મળવું ભેબો રખભો.

ખવાચ-બ્બોગભા ખુદાબે મળવાબા પાબ્બાભ્રદ કેટલા છે?

ઝવાબ-૮ ન્નાઠ પાબ્બાભ્રદ છે.

ખવાચ-ભેમબા બામ કહો.

ઝવાબ-૧ બ્બમ, ૨ બીબ્બમ, ૩ ન્નાઈમ, ૪ પરાભા-બ્બામ, ૫ વારભા, ૬ પરણીબ્બાદાર, ૭ વબ્બાબ, ૮ ખમાઝી.

ખવાચ-ઈભ્રરમાં દરવાઝા કેટલા છે?

ઝવાબ-૯ બવ દરવાઝા છે.

ખવાચ-ભેમબા બામ કહો.

ઝવાબ-૧ બે ન્નાંખ, ૨ બે કાબ, ૩ બે બઈકોરા ૪ પક મોઢું, ૫ ગુદા ૬ ચાંગ, કુમચે બવ ખબ્બા.

ખવાચ-બાર ઝ્રચપમાં વાઈભુબા ન્નવણાર કેટલા ખગ્બા છે?

ઝવાબ-૧૦ દશ ન્નવણાર ખબ્બા છે.

ખવાચ-ભેદબા બામ કહો.

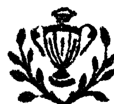
જવાબ-૧ [illegible] જુગમાં, ૧ [illegible], ૨ [illegible], ૩ [illegible], ૪ [illegible], ૨ [illegible] જુગમાં ૧ [illegible], ૨ [illegible], ૩ [illegible], ૩ [illegible] જુગમાં ૧ [illegible], ૨ [illegible], ૪ [illegible] જુગમાં ૧ [illegible], [illegible] મળીને દશ થએલા.

સવાલ-ચાર જુગમાં [illegible] કેટલા અવતાર થએલા છે?

જવાબ-૧૦ દશ અવતાર થએલા છે.

સવાલ-તેનું વરણન આપો.

જવાબ-૧ [illegible] જુગમાં-૧ મચ્છ, ૨ [illegible] ૩ વારાહ, ૪ નરસિંહ. ૨ ત્રેતા જુગમાં-૧ વામન, ૨ પરશુરામ, ૩ રામ. ૩ દ્વાપરમાં ૧ [illegible], ૨ બુધ. ૪ કલજુગમાં-૧ [illegible]

પાઠ ૪૧ [illegible]

દોહરો.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૧

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૨

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૩

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૪

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible]. ५

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible]. ६

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible]. ७

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible]. ८

[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible]. ९

ઝુર ઞોન્ર્'દ દૈ ધ઼્ય્ર ડ્રધ઼,
　　　　ખીસ્ત્ર ઞાળાવે ખી૰ળ;
૭પડાદ પખા ન્યાય,
　　　　ઞાઞા સ્રના ડ્રા૰ળ ૧૦

ડાસાડા-ડ્રોડાઢ	ઞાળ-ડાળસ
સ'ળાર-ડ્રળા૰ળા	સ્ઞરખવ'ન-ન્યાઞરવ:છા
ઝુચ્ળ-સશ્રાભર	ઞાઞાડાં-ડ્રળ૰ળાડાં
પ'ડ્રીપો-ન્ર્દવાળો	પારસ-ધ઼્ય્ર ઞાનળા ડાળી
સ્ર'ઞળ-ખીઝુ'	ઝુ'રાપઝુ'-ઝુરલ્પ'ઝુપઝુ
સાગર-સઝુરૂ	ન્યાયાર-દૈન્ર
૭પા૰ળ-ડ્રીમાઞા	ઝુગરા ઝુરળા સાળ વગરળા
ન્યાઞાડાળ-ન્ય'ડ્રસ્રાર	પરાપન-ડાળ્છ
ન્ર્ળ-ન્ર્ળા	સ્રરપા-ડાસ્રાઞા
ન્યાય-વધાવે	

પાઠ ૪૨ ડાળ૰ળા.

ન્યા ઞાઞાનડાં પરાળી, પદાસપ ન્ર્ઞાએ ઞૌ ઞૌ વસઝુદ ઝુદાવ'દનાચાધ઼ સરઞા રહે, પો સરવેળા ડાળળાડાંઞા સડાવેથી ખાળ રહે, ળો વાસનન્ર્ય્ર પાપો ઞાનાં ભરૂ' ઞાઞાન ડાળળાળો ન્યાયાવે દસ્રા

રહેલું છે, કારણ કે કોઈપણ પ્રાણીને પદાર્થ ઉપર પ્રથમ આપણાનો લોભ ઉત્પન્ન થાય છે; પછી તેને ભોગવવાની આશા ઉત્પન્ન થાય છે. પછી એ પદાર્થ 'હું ભોગવું' એવું અભિમાન થાય છે તેથી તે ભોગવવાનો પ્રયત્ન કરે છે, તેમાં કેટલાક ઉચ્ચ વિચારવાળા મનુષ્યો તે પ્રયત્નમાં ફસાઈ જાય છે. અને કેટલા વગર વિચારના માણસો અભિમાની થાય છે.

મહાન પુરુષોના ભોગવેલા પદાર્થ અમને તો શાંતિ ન આપે, કારણ કે આ જગત આખું ભોગવતા છે, તો પછી જગતના પદાર્થો અનંત શાંતિ ક્યાંથી કરાવે?

તેથી શાંત એવા ભોગવતા પદાર્થો ભોગવવા પાછળ મનુષ્યો સંકટ વેઠીને સંપાદન કરે છે, એ પરાયાં થયા પછી તેને સંભાળીને રાખવા કે, ભોગવવાની ચિંતામાં બધી બાજુ પણ કરતા નથી, એવા વિષય વેઠવા છતાં, પણ અંતે તે અવસરે વસ્તુઓ ચાલ્યા જતાં વગર રહેતાં નથી. ત્યારે તે મનુષ્ય પોતે તેઓને કારણે વિષાદ થાય છે.

મોટી જ્ઞાનીએ ભોગવેલા પદાર્થો ત્યારે મનુષ્યોને છોડી જાય છે. તેથી દુઃખમાં

[illegible]

—o*o—

પાઠ ૪૩ [illegible] ભાગ ૧

—o:o—

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

પાઠ ૪૪ [illegible] ભાગ ૨

[illegible]

છેલ વખત બગાડ આવતા ગાળા,
એવી જ્યારે કાને ગાળા—પગાળ
નમ તમારાથી કરનારો મોચગા,
બગાડ નહી આવ્યા છેલ્લું જ્યારાના—પગાળ

ગત-બગાડનાર. રાતર વર-રાતાને એવો
જ્યારે-હોય ભિખારી-ફેંકેલ
જેવ-આવ્યા રાગાળન-રાતગાદી
ગારાગળો-મોટો.

પાઠ ૪૫ ગાય ભેંસ.

આપણે ગામડાંએ શહેરમાં જુદી જુદી બજા-
રમાં ફરવા જઈએ છીએ, ત્યારે તરેહવાર
આગળના કુમારો આપણી નજરે પડે છે.
દરેક ગામના ગાય ભેંસના કુમારો ઉપર
ચાલનારા, ગાય વેચનારા અને ગાય વેચાતી
લેનારા ગામના પડે છે. વેપારના કેટલાક
જાણો ગાય પરથી વગરની મુખાએ વેચાય છે.
ઓગણ ધાન, પીંજર, ઘાસ, ગોળ વગેરે જાતોના
ભાવ વગર ઉપર હોય છે.

પણ તોય બાપનાં ઠગાઈ સહુને દાસાસને
ઓછો બાપ આપે છે, અથવા પોતાના દુશ્મને
સોંપી બાપ વેચવા આવે, અને વેચનાર પાસે
તોય બાપ ન હોવા તો ઠગાઈના સહુને વધારે
તોય બાપ પડાવવા આપે છે

ખુદાવંદનાયા તરફના ઠેરવેલા નિયમો
સાહુન પરમાણે તોય બાપ અદલ પટલે બરા-
બર લેવા દેવાના ફરજ છે. જે વેપારી તોય
બાપમાં ઠગાઈ સહુને ઓછો બાપ આપે, અથવા
સોંપી પાસેથી વધારે બાપ પડાવે, તે ખુદાવંદ-
નાયાનો મોટો ગુનેગાર થાય છે, એટલું જ
નહિ, પણ લોકમાં તેના આબરૂ ઓછી થઈ
જાય છે. કારણ કે દાસાસો ખબર જાય છે
કે, આ વેપારી તોય બાપમાં ઠગાઈના કરે છે.
તેથી તેઓ વિશ્વાસ તજ કરતા નથી, તેમ
તેના દુશ્મનો બાપ આપના બંધ પડે છે.

આવા રીતે ઠગાઈનું આખર પરિણામ
આવે છે કે, તેઓ પોતાનો ધંધો તૂટી પડે છે,
લોકમાં બદનામ થાય છે, અને ખુદાવંદનાયાનો
ગુનેગાર થાય છે. વળી ખરસાર દરબારમાં તેના
ઠગાઈ પકડાઈ જાય છે તો, તેને દંડના
ખજાના થાય છે.

[illegible] છે કે, વેપારના [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:—

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

પાઠ ૪૬ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ગ૦ળાંખ઼ ભ'ચાપુર બાખુળે ઉં'ચદેવ બાગબા પાગાળાં ગણો; ગળે ભ'ચદેવ ધાગાના પાંજ પુત્રોને ગ્રહણ્' કે, ગળે ગગાવે ગાળવે ગાપો ગે વચગે ધાગાના ઝુ'વરે ગ્રહણ્' કે, ઉણ બાધા-ળણ દેવના જોરને ગગો ભ'ગાળી ઉગ્રપ બચ.

ગાણ ઘળળ વાણ્' ગરે છે, ગળાં ઉણ દળ ગાવળા બે ગ્રહણ્' કે, ગળાવે હુ' ગાઠણ્' ધપ ઉણગ્રધઉળ ચહીઉ, ગળાવે ગગો પાંળવો ખવેંા ગે વચગે ગગાધા ગબોરખ પુરા ગ્રહણઉ. ગ૦ળાંખ઼ ભ'ચાપુર બાખુળે ગગાઙે બાગબા પાગાળાં ગણો, ગળે ગે ધાગાના ઝુ'વરને ગ્રહણ્' કે, ગળે ભ'ગાળો. ગે વચગે ઉણ દળ ગાવળા બે ઝુ'વરને ગ્રહણ્' કે, ગગાણ ઘીજરહા ઘુ' છે ગે ગ્રહો.

ગ૦ળાવે ઝુ'વરે ગ્રહણ્' કે, ગહાધાગ ગાપગ ઘીજરહા પરગાળે વરદાગ ગાપો ગે વચગે ઉણ દળપ વર ગાપળો કે, હુ' ગળાવે ભાગગો ગવગાર ધાગગઙગ પુપે ચઘીચ. ગળાવે ગગો દળઉજ'ઙ ખવેંા ગે વચગે ગગાણ ગળ ઘીજરહ6 પુણ ગ્રહણ ગગોને ગગાધાપુણ ગાપખુ'.

પરગિદાર-પોળીઉ ૭૧૧ાર-ભજાવણુ'

પાઠ ૪૮ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૪૬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

જોપાણી.

ઓ પરોંજ ચળોળે વણ કાળ,
અકુ ંરનળ ઝણદળા બાળ;
ચક્ષળા, અદણપ્રંળ બે પારૂઝાન,
આળરેજું, વજ, વજણળાન.
નશીરાવન, ધૌલ્યા, શદીરા નળાપ,
ભુવા, ધંપ બે ધારૂંઝ શાપ
વળવંળ બે રંળા બારૂ,
ણંજ ધીધેવા પ ઝણદ ણજારૂ.
રકળો ધ્યંગ શાખું જુટી,
ગળા છુંર ધરવે ળાચઆ જુટી;
કળા રળબાઅર છુંપળ ધાધો,
ખળો રળબ ગળા પરૂી બાધો.

પળ હળો ઝણદ રળબ આરૂળા, નળે ળેશાં એર કરૂં ળે દશીળળબે નાપછું. નાળરળ દેવ ચોઅળે નાપવા શાંળછું. ળેશાં રાકુ બાળો દશી-ળળ દેવાજું રપ ચશીળે મેળ ગળો. ળેળા વાધો નાવળો બે ઓવું નાળરળ નાપછું કે, ળરળઝ ધીળ કરાપ ઝઅઅરપળ ળેજું શાખું આપળ

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

પાઠ ૫૦ [illegible]

[illegible]

ત્યાર પછી કુંવરજી પાંચ વરસનો થયો, ત્યારે
નારદજી પાસે વૈરાગ્ય પેદા થાય તેવા ઉપાયો
સાંભળ્યા. તેઓ વનમાં ગયા, અને પરમેશ્વ-
રની પૂજા ધ્યાનથી ભક્તિ કરવા લાગ્યા.

હવે તેના વખતમાં કોઈ બીજો દૈત્ય પેદા
થયો અને [illegible], [illegible] તથા જે જે ધર્મીઓના
કામો ધર્માત્મામાં [illegible] કરતા હતા, તેને
દુઃખ દેવા લાગ્યો. પાપનો જગતમાં ઘણો
વધારો થયો. તેના કારણોથી પણ દૈત્યને
સંતોષ થયો નહિ, અને પૃથ્વીને ઉપાડી
પાતાળમાં લઈ ગયો, જેથી ભગવાને ફરી
વારાહ રૂપ લઈને તેને માર્યો, અને પાછી
પૃથ્વી હતી તેમ આધાર કરી ધરતીના [illegible]
ઠામ કર્યા.

હવે કુંવરની પૂજા દેખી ભક્તિ જોઈ તેઓ
ઉપર વિષ્ણુ ભગવાન પ્રસન્ન થયા, તેને
દર્શન આપ્યાં. કુંવરજીએ કુંવરજીનું રાજ્ય
છત્રીસ હજાર વરસ ભોગવીને પછી મોક્ષ
ધામમાં ગયા.

વારાહનું માથું નાક પહોળાવાળું હતું,
ધડનું નાક ઢોલચકર હતું, અને શિંગડું
નાક મજબૂત હતું. પણ હવે આવનાર

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૫૨ [illegible] ભાગ ૨

[illegible]

[illegible]

ઉપરના કુંવરને બાજે ફેંકણો, પણ તણાં
ગગવાળે તેને ભજાવણો.

આગ વાર ગામમાં ભાળવા માટે કુંવરને
બાલાવણો, તણાં પણ ગગવાળે ઉગારણો, તણાર
પછી ચોકઠાએ ખંગ ઉભો કરાને કુંવરને
પૂછ્યું કે, હવે તારો બરખંદ દેવ કણાં છે!
કુંવરે કહ્યું કે, આ ખંગમાં છે. ખુંશમાં
તારો બારે તારા હાથે શું કરવા કરે છે?
કુંવર ખંગને ઓળખે માથામાં ભરવા ચાગણો
કે, હું મળી માણી, તેના બારોબાર દેવે બોલેના
કાળીને હાર ખંગ ઉપર જચાના, ઓના કુંવ-
રને વાણીવાળ આવણો, આને ણીના બરખંદ
ગગવાળનું બાગ ચકીને ખંગને ભાખ ગાળી,
તે વખતે ખંગ ફાટણો, ને આરકું ણીનર ખાંદનું
ને આરકું ણીનર માથીનનું વાન ગગવાળ
બરખંદ રૂપે પરગટ થણા, ને હરણાકંથને
પકડી પોતાના ખોળામાં બાણીને તેના વરદાન
પરમાણે કોડી જગ્યા ન મારતા, બાખ્ય
ગાનને માન બાખણો, ને રખમાં પરકાણ
ઉગતમાં કરણો.

બરખંદના માતાનું બાગ જંદાવણ આને
ખાતાનું બાગ હરનાક હતું, ગુરુ તો આચરતેગ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૫૩ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પાઠ ૫૪ પરશુરામ અવતાર.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

આવતા તેમને ખબર કરાવવા પડી. જેમ અજમેર આગળના કમાર હાથ સાચવે તેનો ભાઈ સરદાર, અને સરદારના ભાગનો ઉપકાર સરદાર. પિસ્તાળું ભાગ ઉપરા ભાવાળ કર્યું.

પરભુકૃટી-ઝુંપડી આળ-પંચ જાત

ભાગનસવતા-ભાગભાગ બગાડવા આવા

પરિભાષ-કેનવાળા [અપૂર્ણ ટીપે જેલાપા

પરદક્ષિણા-જાદે તરફ ફરવું તે

અજમેર-કમાર કોણ-ભાગમાં ઊંચું આવવું

હાથ-જાસર ફુરિટ-પાપ

આલજપણું-આળવાળા આયું. ભાગભાગ-ભાગ.

પાઠ ૫૫ [illegible] ભાગ ૧

ભગવાન વશિષ્ઠનો ભાગનો આવનાર રાજ-પૂતાનો સરદાર છે. હિંદુસ્તાન નામના ચંદ્ર પ્રદેશના રાજા રાવળે, ઉત્તર તરફ સરાણે સાહેબરાજ પાસેના વરદાન માગ્યું છે, ત્યારે દશ માથા નવા વાળ હાથ ખાતા, અને તારા પરદાં આકાશ ઝુંપા આપ્યા છે, ગળાં ભૂખ તે પ્રાણી

[illegible] બધું, ત્યાં [illegible] આવતો [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

રાવણને વરદાન મળવાથી અહંકાર [illegible] [illegible], [illegible] એટલા [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] તેનો નાશ કરવા માંડ્યો [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ઈશ્વરના મંદિરમાં [illegible] નાખવા માંડ્યું અને જગત [illegible] તેના પાપ [illegible] [illegible] [illegible] પામવા લાગ્યું.

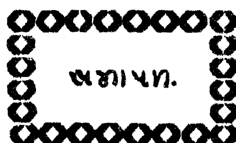
દેવ [illegible] પરમાત્માને વિનંતી કરી કે મહારાજ, [illegible] બહુ ગર્વ કરીને પાપના કાર્યો કરે છે, તેનો નાશ કરવો જોઈએ. ત્યારે તેનો નાશ કરવાને માટે [illegible] [illegible] અયોધ્યા [illegible] [illegible] રાજા દશરથને [illegible] શ્રી વિષ્ણુ શ્રી રામચંદ્રજી રૂપે અવતાર લીધો. મોટી ઉંમર થતાં જનકપુરીના રાજા જનકની પુત્રી સીતાજી સાથે પરણ્યા. ત્યાર પછી રાજા દશરથે તેને રાજ્ય આપવાનો વિચાર કર્યો. તેમની ઓરમાન માતા કૈકેયીએ રાજા દશરથ પાસે માગ્યું કે, રામને ચૌદ વરસ વનવાસ આપો, અને મારા દીકરા ભરતજીને રાજ્ય આપો.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

સમાપ્ત.